

DATTAJIRAO KADAM ARTS, SCIENCE AND COMMERCIAL COLLEGE, ICHALKARANJI

Department of Marathi

Details of Cross Details of Cross Cutting Issues relevant with Gender Awareness, Environmental Awareness, Professional Ethics and Human Values

Sr. No.	Name of the Course	Title of Paper	Sem.	Name of the Unit	Details of Cross Cutting Issues relevant with			
					Gender Awareness	Environmental Awareness	Professional Ethics	Human Values
1	B.A.-I (2018-19 - 2023-24)	अक्षरबंध (कथा : निवडक भास्कर चंदनशिव व चित्रपट : आस्वाद प्रक्रिया)	I	कथा : उमाळ, जांभळढळ, तडा	कुटुंब व समाजात स्त्रिया व मुलींप्रती समानतेची, आदराची, मानवतेची वागणूक चित्रित होते.	ग्रामीण संस्कृती, निसर्ग चित्रण व भावनिक नाते संबंध अभिव्यक्त होतात.	शेतकऱ्यांना शेतमालाला योग्य भाव देणे याविषयीचे विश्व अभिव्यक्त होते.	शेतकरी, वडिलधाऱ्या व्यक्ती व इतर समाज घटकांशी आपलेपणा, मानवता, न्याय तसेच नातेसंबंधाची जपणूक करण्याविषयी मार्गदर्शन मिळते.
				कथा : वासना, लाल चिखल, पाणी	योग्य नातेसंबंध जोपासण्याविषयी मार्गदर्शन मिळते.	ग्रामीण संस्कृती, निसर्ग चित्रण व भावनिक नाते संबंध अभिव्यक्त होतात.	इतर समाज घटकांबरोबर वागताना सौहार्दपूर्ण वातावरण निर्मितीची शिकवण मिळते.	सहानुभूती, समानानुभूती, सर्व समाज घटकांप्रती आदराने, न्यायाने वागण्याची जाणीव निर्माण केली जाते.
				चित्रपट आस्वाद प्रक्रिया : चित्रपट संकल्पना, एक दृक्श्राव्य माध्यम, माध्यमांतर, दिग्दर्शकाचा दृष्टिकोन, छायाचित्रण	चित्रपटाच्या माध्यमातून स्त्रियांच्या भावनिक व मानसिक विचारांना व मतांना वाव दिला जातो.	चित्रपटातून शहरी व ग्रामीण संस्कृती, निसर्ग चित्रण व भावनिक नाते संबंध दृढ व निकोप बनविण्यासाठी जाणीवपूर्वक प्रयत्न केले जातात.	विद्यार्थ्यांच्या व्यक्तिमत्त्व विकासाच्या दृष्टीने प्रयत्न केले जातात.	जीवनात संकटाला, संघर्षाला सामोरे जाण्याचा दृष्टिकोन स्पष्ट होतो.
				चित्रपट आस्वाद प्रक्रिया : चित्रपटाची कथा, पटकथा, संवाद, संगीत - गीत, अभिनय, ध्वनी, प्रकाश योजना, संकलन-संपादन, चित्रपटाचा आस्वाद	सर्वोत्तम समान कार्य करण्याची संधी दिली जाते. तसेच प्रत्यक्ष जीवनात समान संधी देण्याविषयी जागरूकता निर्माण केली जाते.	चित्रपटाचा आस्वाद घेत असताना त्यातील कथा, पटकथा, संवाद, निसर्गचित्रणे इ. मधून आलेल्या सामाजिक, सांस्कृतिक, भावनिक, कौटुंबिक पर्यावरणाचा आस्वाद घेण्यास मदत होते.	चित्रपट आणि प्रसारमाध्यमात कार्य करताना आवश्यक कौशल्ये वृद्धिंगत करण्यासाठी मार्गदर्शन मिळते.	चित्रपटाची कथा, पटकथा, संवाद इ. माध्यमातून मानवी मूल्यांची रुजवणूक केली जाते.

Sr. No.	Name of the Course	Title of Paper	Sem.	Name of the Unit	Details of Cross Cutting Issues relevant with			
					Gender Awareness	Environmental Awareness	Professional Ethics	Human Values
1	B.A.-I (2018-19 - 2023-24)	अक्षरबंध (कविता : बाकी सर्व ठीक आहे - लोकनाथ यशवंत)	II	कविता : जीवाचा आटापेटा, मुख्य प्रवाह, एका वृक्षाची गोष्ट, राग, जीवन सुंदर आहे, भविष्य, तडजोड, पर्सनल मुलाखत	कुटुंब व समाजात स्त्रिया व मुलींप्रती समानतेची, आदराची, मानवतेची वागणूक चित्रित होते.	प्रस्तुत कवितांच्या माध्यमातून शहरी तसेच ग्रामीण संस्कृती, निसर्ग चित्रण व भावनिक नाते संबंध अभिव्यक्त होतात.	नोकरी अथवा व्यवसायाच्या ठिकाणी सामाजिक सलोखा राखण्याच्या दृष्टीने मुल्ये रुजविली जातात.	वडिलधान्या व्यक्ती व इतर समाज घटकांशी आपलेपणा, मानवता, न्याय तसेच योग्य नातेसंबंधाची जपणूक इ. मानवी मुल्ये रुजाविण्याविषयी मार्गदर्शन मिळते.
				कविता : गौडबंगाल, पर्यावरण, सोन्याचा दात, मांजर, स्पर्श, युद्ध असे सुरु होते, जन्म आईचा, शेतमजूर	योग्य नातेसंबंध जोपासण्याविषयी मार्गदर्शन मिळते.	शहरी व ग्रामीण संस्कृती, निसर्ग चित्रण सामाजिक, राजकीय, राष्ट्रीय, आर्थिक पर्यावरण व भावनिक नाते संबंध अभिव्यक्त होतात.	इतर समाज घटकांबरोबर वागताना सौहार्दपूर्ण वातावरण निर्मितीची शिकवण मिळते.	सहानुभूती, समानानुभूती, सर्व समाज घटकांप्रती आदराने, न्यायाने वागण्याची जाणीव निर्माण केली जाते.
				वृत्तपत्रीय लेखन : बातमी, अग्रलेख, वाचकांचा पत्रव्यवहार, नाटक/चित्रपट परीक्षण	बातमी, अग्रलेख, वाचकांचा पत्रव्यवहार लिहिताना स्त्रियांच्या विचार, मतांना, भावनांना प्राधान्य व समान संधी देण्याविषयीचे भान	नाटक/चित्रपटातून आलेली शहरी व ग्रामीण संस्कृती, निसर्ग चित्रण व भावनिक नाते संबंध यांचा शोध घेण्यास मार्गदर्शन केले जाते.	विद्यार्थ्यांना वृत्तपत्रीय लेखनासाठी आवश्यक कौशल्ये निर्माण करण्यासाठी प्रयत्न केले जातात.	वृत्तपत्रीय लेखन करताना मानवी मूल्यांना प्राधान्य दिले जाते.
				उपयोजित व स्पर्धा परीक्षासाठी लेखन : अ) पत्रलेखन : स्वरूप व प्रकार, पत्रलेखनाचे बदलते स्वरूप- ई पत्रव्यवहार, प्रात्यक्षिकासह पत्रलेखन आ) आकलन : आकलनाचे स्वरूप, उताऱ्याचे आकलन, कवितेचे आकलन, प्रात्यक्षिकासह उतारा व कवितेवरील आकलन	पत्र लिहिताना संबंधित व्यक्तींना आदराची व समान वागणूक, निकोप नातेसंबंध जोपासण्याविषयी जाणीवपूर्वक प्रयत्न केले जातात.	कविता व उताऱ्यातून साहित्यिकाने अभिव्यक्त केलेल्या सामाजिक, सांस्कृतिक, राजकीय, भावनिक इ. पर्यावरणाची जाणीव होते.	पत्रलेखन करताना तसेच कविता आणि उताऱ्याचे आकलन करताना आवश्यक कौशल्ये वृद्धिंगत करण्यासाठी मार्गदर्शन मिळते.	पत्रलेखन करताना आपलेपणा, मित्रत्व, प्रेम, नातेसंबंध इ. मानवी मूल्यांची रुजवणूक केली जाते. कविता व उताऱ्याचे आकलन करताना लेखकाने व्यक्त केलेल्या मानवी मूल्यांच्या माध्यमातून तद्विषयीचा

प्रमुख
मराठी विभाग
डी.के.ए.एस.सी. कॉलेज
इचलकरंजी

प्राचार्य,
डी.के.ए.एस.सी. कॉलेज,
इचलकरंजी.

DATTAJIRAO KADAM ARTS,SCIENCE AND COMMERCIAL COLLEGE, ICHALKARANJI

Department of Marathi

Details of Cross Details of Cross Cutting Issues relevant with Gender Awareness, Environmental Awareness, Professional Ethics and Human Values

Sr. No.	Name of the Course	Title of Paper	Sem.	Name of the Unit	Details of Cross Cutting Issues relevant with			
					Gender Awareness	Environmental Awareness	Professional Ethics	Human Values
1	B.A.-II (2019-20 - 2022-23)	अभ्यासपत्रिका - ३ काय डॅंजर वारा सुटलाय! (नाटक) - जयंत पवार	III	काय डॅंजर वारा सुटलाय! (नाटक) घटक	कुटुंब व समाजात स्त्रिया व मुलींप्रती समानतेची, आदराची, मानवतेची वागणूक चित्रित होते. योग्य नातेसंबंध जोपासण्याविषयी मार्गदर्शन मिळते.	महानगरीय जीवनातील खाजगीकरण, उदारीकरण आणि जागतिकीकरण या पर्यावरणीय मूल्यांचा समावेश होतो. विस्थापितांच्या जगण्याविषयी सजगता निर्माण होते.	महानगरीय वतमान वास्तवाची माहिती मिळते. इतर समाज घटकांबरोबर वागताना सौहार्दपूर्ण वातावरण निर्मितीची शिकवण मिळते.	मध्यमवर्गीय माणसाच्या मुल्ययुक्त जगण्याचा परिचय होतो.
				उपयोजित मराठी - संवाद लेखन		संवादामधून सामाजिक, भावनिक, कौटुंबिक पर्यावरणाच्या वापरणे संवाद प्रक्रिया अधिक प्रभावी बनते.	संवाद लेखन करण्यासाठी आवश्यक कौशल्ये वृद्धिंगत करण्यासाठी मार्गदर्शन मिळते.	कथानकपर संवादामध्ये माणूस हा केंद्रस्थानी मानून संवादलेखन केले जाते.

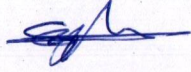
Sr. No.	Name of the Course	Title of Paper	Sem.	Name of the Unit	Details of Cross Cutting Issues relevant with			
					Gender Awareness	Environmental Awareness	Professional Ethics	Human Values
1	B.A.-I (2019 - 20- 2022- 23)	अभ्यासपत्रिका ४ पाठ्यपुस्तक - काव्यगंध	III	वसंत आबाजी डहाके, अजीम नवाज रा	वसंत बापट यांच्या कवितेमधून स्त्रीविषयक जाणवा व तिचे भावविश्व चित्रित होते. कल्पना दुधाळ यांच्या कवितेतून स्त्री व गाय, खस्ता, धग या प्रतिमांच्या माध्यमातून स्त्रीच्या वास्तव जीवनाचा परिचय होतो	प्रस्तुत कवितांच्या माध्यमातून ग्रामीण जीवनातील सामाजिकतेची पार्श्वभूमी, कष्टकरी वर्गाचे दारिद्र्य चित्रण महानगरीय जीवनवास्तव, वंचितांच्या समस्या व कृषिविषयक जाणवा स्पष्ट होतात.		कष्टकरी वर्ग तसेच वंचित घटक, शेतकरी कुटुंबातील स्त्री या घटकाविषयी सहानुभूती व समानानुभूतीची भावना निर्माण होते. त्यांच्याशी आपलेपणा, मानवता, न्यायाने वागण्याविषयी दृष्टी मिळते. योग्य नातेसंबंधाची जपणूक इ. मानवी मूल्ये रुजाविण्याविषयी मार्गदर्शन मिळते.
				उपयोजित मराठी - काव्यनिर्मिती प्रक्रिया	कवितेत स्त्री चित्रण करताना तिच्या भावभावनांचा आदर करणेविषयी शिकवण मिळते	काव्यनिर्मिती करताना सामाजिक, सांस्कृतिक, भावनिक, नैसर्गिक इ. पर्यावरण चित्रित केले जाते	काव्यनिर्मितीसाठी आवश्यक कौशल्ये आत्मसात तसेच वृद्धिंगत करण्यासाठी भर दिला जातो	कवितेत माणूस हा केंद्रस्थानी असल्याने मानवी मूल्यांना प्राधान्य असते.

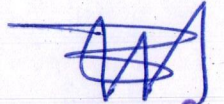
Sr. No.	Name of the Course	Title of Paper	Sem.	Name of the Unit	Details of Cross Cutting Issues relevant with			
					Gender Awareness	Environmental Awareness	Professional Ethics	Human Values
1	B.A.-II (2019-20 - 2022- 23)	अभ्यासपत्रिका - ५ माती, पंख आणि आकाश (आत्मचरित्र) - ज्ञानेश्वर मुळे	IV	माती, पंख आणि आकाश (आत्मचरित्र) घ		अब्दुललाटमधील ग्रामीण जीवनचित्रण, शैक्षणिक जडणघडण, जपानमधील निसर्गवर्णन, सण उत्सव इ. वर्णन येतात. भारतीय संस्कृतीचा जपानमधील लोकांना परिचय करून देतो	शिक्षकांकडून मिळालेली शिकवण, तसेच शाळेत कार्यक्रमासाठी आलेल्या पाहुण्यांकडून आदर्श व प्रेरणा, ग्यानी झेलसिंग यांच्या भेटीमुळे झालेले परिवर्तन इ. प्रसंगातून नैतिक शिकवण मिळते.	प्रतिकूल परिस्थितीतही जपानमधील लोक शिस्तबद्धरीत्या संकटाला धैर्यनि सामोरे कसे जातात याचे चित्रण येते. तसेच श्रद्धा, निष्ठा, साहस, जिद्द, क्षमा, परोपकार, मानवता इ. मूल्यांचे संस्कार लेखकास कुटुंबातून मिळतात.
				उपयोजित मराठी - आत्मवृत्त लेखनाचे स्वरूप	आत्मवृत्तपर लेखनामधून सामाजिक, भावनिक, कौटुंबिक पर्यावरणाच्या वापराने संवाद प्रक्रिया अधिक प्रभावी बनते.	आत्मवृत्तपर लेखन करण्यासाठी आवश्यक कौशल्ये वृद्धिंगत होण्यासाठी मार्गदर्शन मिळते.	मानवाच्या भाव- भावनांना जाणीवपूर्वक प्राधान्य दिले जाते.	

Sr. No.	Name of the Course	Title of Paper	Sem.	Name of the Unit	Details of Cross Cutting Issues relevant with			
					Gender Awareness	Environmental Awareness	Professional Ethics	Human Values
1	B.A.-II (2019 - 20- 2022- 23)	अभ्यासत्रिका ६ जुगाड (कादंबरी) - किरण गुरव	IV	जुगाड (कादंबरी) घटक १ ते ३	कादंबरीतील नायक शशाच्या बरोबरीने कंपनीत इंजिनिअर म्हणून काम करणाऱ्या सीमाचे चित्रण येते.	महानगर, शहर व गाव परिसरातील भौगोलिक संदर्भ, १९९० नंतरच्या काळातील बदलते पर्यावरण, नोकरीसाठीचा संघर्ष, उद्योग क्षेत्रातील यंत्रवत पर्यावरण इ. चित्रणे येतात.	नोकरी मिळविण्यासाठी तसेच मिळाल्यानंतरही ती टिकविण्यासाठी कसे प्रयत्न करावे लागतात. याची शिकवण मिळते.	नोकरी मिळविण्याच्या आशेने केवळ तडजोडीकरिता निकृष्ट प्रतीच्या लॉजवर एकत्रित राहणे. एकमेकांप्रती सहकार्य, सहानुभूती, जिद्दाळा, समानानुभूतीची भावना प्रत्येक व्यक्तीरेखेत आहे.
				उपयोजित मराठी - वृत्तांत लेखन		संबंधित घटना प्रसंगात निग	वृत्तांत लेखनासाठी आवश्यक कौशल्ये आत्मसात तसेच वृद्धिंगत करण्यासाठी जाणीवपूर्वक प्रयत्न करणे घेतले जाताना	वास्तव चित्रणातून मानवी मूल्यांना न्याय देण्यास मार्गदर्शन केले जाते.

प्रमुख
मराठी विभाग
डी.के.ए.एस.सी. कॉलेज
इचलकरंजी

प्राचार्य,
डी.के.ए.एस.सी. कॉलेज,
इचलकरंजी.

DATTAJIRAO KADAM ARTS,SCIENCE AND COMMERCIAL COLLEGE, ICHALKARANJI

Department of Marathi

Details of Cross Details of Cross Cutting Issues relevant with Gender Awareness, Environmental Awareness, Professional Ethics and Human Values

Sr. No.	Name of the Course	Title of Paper	Sem.	Name of the Unit	Details of Cross Cutting Issues relevant with			
					Gender Awareness	Environmental Awareness	Professional Ethics	Human Values
1	B.A.-III (2020 -21- 2023-24)	अभ्यासपत्रिका क्र. VII साहित्यविचार	V	घटक १,२,३ साहित्याचे स्वरूप, प्रयोजन व साहित्यानिर्मितीची कारणे			साहित्यातून व्यवहारज्ञान प्राप्त होते ते समजते.	साहित्यातून भावनात्मकता, संवेदनशीलता, स्वास्थ्य जीवनविषयक दृष्टीकोन इ. मानवी मूल्ये प्रतिबिंबित होतात.
				घटक ४ अलंकार			भाषिक कौशल्यांचे ज्ञान होते.	अलंकारांच्या माध्यमातून मानवी भाव भावनांचे चित्रण केले जाते.

Sr. No.	Name of the Course	Title of Paper	Sem.	Name of the Unit	Details of Cross Cutting Issues relevant with			
					Gender Awareness	Environmental Awareness	Professional Ethics	Human Values
1	B.A.-III (2020 -21- 2023-24)	अभ्यासपत्रिका क्र. VIII मराठी भाषा आणि भाषाविज्ञान	V	घटक १-४ भाषोत्पत्ती विचार, भाषेचे स्वरूप, व वैशिष्ट्ये, स्वनीम व रुपिम विचार, वाक्य विचार			दैनंदिन व्यवहारात व प्रमाणलेखनामध्ये भाषेचा वापर कसा करावा याविषयी माहिती मिळते.	

Sr. No.	Name of the Course	Title of Paper	Sem.	Name of the Unit	Details of Cross Cutting Issues relevant with			
					Gender Awareness	Environmental Awareness	Professional Ethics	Human Values
1	B.A.-III (2020 -21- 2023-24)	अभ्यासपत्रिका क्र. IX मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास	V	घटक १-४ मराठी वाङ्मयाचा प्रारंभ काळ ते इ. स. १५००.	संत परंपरेत अठरा पगड जातींबरोबर स्त्रियांचा समावेश केला आहे. तत्कालीन समाजात स्त्री संतांचे लेखन व कार्य यातून संत परंपरेने स्त्रियांना समानतेची वागणूक दिली असल्याचे दिसून येते.	मध्ययुगीन साहित्यातून तत्कालीन सामाजिक, सांस्कृतिक, निसर्गविषयक पर्यावरण चित्रित केले आहे.		विविध सांप्रदायिक संतांच्या रचनेतून मानवतावादाचे चित्रण केल्याचे दिसून येते. तसेच त्यांच्या विचार व कार्यातून मानवतेची वागणूक दिली आहे.

Sr. No.	Name of the Course	Title of Paper	Sem.	Name of the Unit	Details of Cross Cutting Issues relevant with			
					Gender Awareness	Environmental Awareness	Professional Ethics	Human Values
1	B.A.-III (2020 -21- 2023-24)	अभ्यासपत्रिका क्र. X मराठी भाषा व अर्थजिज्ञाचा संधी	V	घटक १-४ सजनशील लेखन, वैचारिक लेखन, शोधनिबंध व प्रकल्प लेखन, आंतरजालावरील मराठी			कथा, वैचारिक लेख, शोधनिबंध, प्रकल्पलेखन, अंतरजालावरील मराठीच्या नोंदी करण्याविषयी मार्गदर्शन मिळते तसेच त्यासंबंधीची	

-Sr. No.	Name of the Course	Title of Paper	Sem. -	Name of the Unit	Details of Cross Cutting Issues relevant with			
					Gender Awareness	Environmental Awareness	Professional Ethics	Human Values
1	B.A.-III (2020 -21- 2023-24)	अभ्यासपत्रिका क्र. XI मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास	V	घटक १-४ वाङ्मय प्रवाहांचे अध्ययन : मध्ययुगीन साहित्यकृती : दृष्टांतपाठ - निवडक दृष्टांत		मध्ययुगीन कालखंडातील सामाजिक, सांस्कृतिक, प्रादेशिक पर्यावरणाचे चित्रण दृष्टांतपाठातून येते.	दैनंदिन व्यवहारात आचार व विचार कसे असावेत याविषयी मार्गदर्शन होते.	दृष्टांतपाठमधून जीवनविषयक तत्त्वज्ञान, पंथीय निष्ठा व मानवी मुल्ये अभिव्यक्त होतात.

Sr. No.	Name of the Course	Title of Paper	Sem.	Name of the Unit	Details of Cross Cutting Issues relevant with			
					Gender Awareness	Environmental Awareness	Professional Ethics	Human Values
1	B.A.-III (2020 -21- 2023-24)	अभ्यासपत्रिका क्र. XII साहित्यविचार	VI	घटक १,२,३ शब्दशक्ती, रस विचार व काव्यानंदमीमांसा, साहित्याची भाषा		साहित्याची भाषा ही माध्यम म्हणून पर्यावरणीय जागृती करते.	व्यवहारात व साहित्यलेखन करताना शब्दशक्तीचा वापर करण्याविषयी मार्गदर्शन मिळते. व्यावहारिक जीवनात भाषिक कौशल्ये	साहित्याच्या भाषेच्या माध्यमातून मानवी मुल्यांची रुजवणूक कशी करता येईल याबाबत मार्गदर्शन मिळते.
				घटक ४ छंद व वृत्ते		भाषिक कौशल्याचे ज्ञान होते.	छंद व वृत्तांच्या माध्यमातून मानवी भाव-भावनांचे चित्रण केले जाते.	

Sr. No.	Name of the Course	Title of Paper	Sem.	Name of the Unit	Details of Cross Cutting Issues relevant with			
					Gender Awareness	Environmental Awareness	Professional Ethics	Human Values
1	B.A.-III (2020 -21- 2023-24)	अभ्यासपत्रिका क्र. XIII मराठी भाषा आणि भाषाविज्ञान	VI	घटक १-४ मराठीची वर्णमाला, मराठीचे ध्वनिपरिवर्तन, मराठीचे अर्थपरिवर्तन, प्रमाण मराठी भाषा आणि तिच्या बोली		बोली भाषा, ध्वनिपरिवर्तन व अर्थ परिवर्तन यातून त्याचे प्रकार व कारणांमधून सामाजिक, सांस्कृतिक वातावरणाची माहिती मिळते.	प्रमाण मराठी भाषेचा वापर व्यवहारात करण्याबाबत माहिती मिळते.	बोली भाषेतून मानवी भाव- भावना व मुल्यांचे जतन संवर्धन केले जाते.

Sr. No.	Name of the Course	Title of Paper	Sem.	Name of the Unit	Details of Cross Cutting Issues relevant with			
					Gender Awareness	Environmental Awareness	Professional Ethics	Human Values
1	B.A.-III (2020 -21- 2023-24)	अभ्यासपत्रिका क्र. XIV मध्ययुगीन मराठी वाङ्मयाचा इतिहास	VI	घटक १-४ इ. स. १५०० ते इ. स. १८००. संत परंपरेत अठरा पगड जातींबरोबर स्त्रियांचा समावेश केला आहे. तत्कालीन समाजात स्त्री संतांचे लेखन व कार्य यातून संत परंपरेने स्त्रियांना समानतेची वागणूक दिली असल्याचे दिसून येते. पंडिती व बखर वाङ्मयातून तत्कालीन समाजातील कवी व लेखकां यांची परंपरा समजते.		मध्ययुगीन साहित्यातून तत्कालीन सामाजिक, सांस्कृतिक, निसर्गविषयक पर्यावरण चित्रित केले आहे.		विविध सांप्रदायिक संतांच्या रचनेतून मानवतावादाचे चित्रण केल्याचे दिसून येते. तसेच त्यांच्या विचार व कार्यातून मानवतेची वागणूक दिली आहे.

Sr. No.	Name of the Course	Title of Paper	Sem.	Name of the Unit	Details of Cross Cutting Issues relevant with			
					Gender Awareness	Environmental Awareness	Professional Ethics	Human Values
1	B.A.-III (2020 -21- 2023-24)	अभ्यासपत्रिका क्र. XV मराठी भाषा व अर्थार्जनाच्या संधी	VI	घटक १-४ प्रसारमाध्यम, उद्योग व सेवा क्षेत्रातील अर्थार्जनाच्या संधी व भाषिक कौशल्ये, मुद्रितशोधन, स्पर्धा परीक्षेसाठी मराठी			प्रसारमाध्यमे, उद्योग व सेवा क्षेत्रे तसेच मुद्रितशोधन, स्पर्धा परीक्षा या बाबतची कौशल्ये संपादित होतात. तसेच विविध तंत्रे आत्मसात करता येतात.	संवाद कौशल्याच्या माध्यमातून निकोप नातेसंबंध ठेवण्याविषयी मार्गदर्शन मिळते.

Sr. No.	Name of the Course	Title of Paper	Sem.	Name of the Unit	Details of Cross Cutting Issues relevant with			
					Gender Awareness	Environmental Awareness	Professional Ethics	Human Values
1	B.A.-III (2020 -21- 2023-24)	अभ्यासपत्रिका क्र. XVI वाङ्मय प्रकाराचे अध्ययन : ललित गद्य (व्यक्तिचित्रे)	VI	घटक १,-४ वाङ्मय प्रकारांचे अमोरणी व जमिला जावद, हिरा या व्यक्तिचित्रांच्यामधून स्त्रियांकडे माणूस म्हणून बघण्याचा सकारात्मक दृष्टीकोन वाढीस लागतो.	सदर व्यक्तिचित्रणांमधून ती पत्रे ज्या सामाजिक सांस्कृतिक वातावरणातून आलेली आहेत याची जाणीव होते.	रामा मेलकुली, मृत्यूचे चुंबन घेणारा महाकवी, दादासाहेब वस्ताद, डोकेवाला संशोधक या व्यक्तिचित्रणांमधून आपल्या कामाप्रती निष्ठा, चिकाटी, सचोटी,	कुटुंब, समाज अथवा नोकरी-व्यवसायाच्या ठिकाणी प्रेम, आपलेपणा, जिद्दाला, प्रामाणिकपणा, निष्ठा, मित्रत्व, न्याय इ. मूल्याची रुजवणूक केली जाते.	

प्रमुख
मराठी विभाग
डी.के.ए.एस.सी. कॉलेज
इचलकरंजी

प्राचार्य,
डी.के.ए.एस.सी. कॉलेज,
इचलकरंजी.

DATTAJIRAO KADAM ARTS, SCIENCE AND COMMERCIAL COLLEGE, ICHALKARANJI

Department of Marathi

Details of Cross Details of Cross Cutting Issues relevant with Gender Awareness, Environmental Awareness, Professional Ethics and Human Values

Sr. No.	Name of the Course	Title of Paper	Sem.	Name of the Unit	Details of Cross Cutting Issues relevant with			
					Gender Awareness	Environmental Awareness	Professional Ethics	Human Values
1	M. A. I 2018-19 to 2022-23	अभ्यासपत्रिका क्र. 1 भाषिक आविष्काराची रूपे	I	घटक १-४ भाषिक आविष्कार, भाषेची सर्जनशील प्रक्रिया, भाषा आणि साहित्य, भाषा आणि कथन	मौखिक, लिखित साहित्यातून स्त्रियांच्या भावविश्वाचे चित्रण येते.	मौखिक, लिखित साहित्यातून सामाजिक, सांस्कृतिक, नैसर्गिक इ. पर्यावरणाचे चित्रण करण्याविषयी मार्गदर्शन मिळते	साहित्यनिर्मिती करण्यासाठी आवश्यक कौशल्ये प्राप्त होतात.	साहित्यातून मानवाच्या आंतरबाह्य व्यवहाराचे चित्रण आहे. भावकाव्य, आत्मचरित्र इ. वाङ्मय प्रकारातून मानवाच्या मानसिक अवस्थांचे चित्रण केले

Sr. No.	Name of the Course	Title of Paper	Sem.	Name of the Unit	Details of Cross Cutting Issues relevant with			
					Gender Awareness	Environmental Awareness	Professional Ethics	Human Values
1	M. A. I 2018-19 to 2022-23	अभ्यासपत्रिका क्र. २.१ विशेष साहित्यकृतींचा अभ्यास	I	घटक १-४ लीळाचरित्र, आज्ञापत्र हिंदू : जगण्याची समृद्ध अडगळ, शोभायात्रा	महानुभावीय संप्रदायातील स्त्री संतांचे संदर्भ लीळाचरित्रात येतात.	मध्ययुगीन कालखंडातील सामाजिक, सांस्कृतिक, प्रादेशिक, नैसर्गिक इ. पर्यावरणाचे चित्रण येते. आज्ञापत्रातून तत्कालीन ऐतिहासिक, राजकीय पर्यावरणाचे चित्रण येते. हिंदू .. कादंबरी व शोभायात्रा नाटकातून लेखकाच्या समकालीन पर्यावरणाचे चित्रण येते.		महानुभाव संप्रदायाने सर्वाना मानवतेची वागणूक दिली आहे.

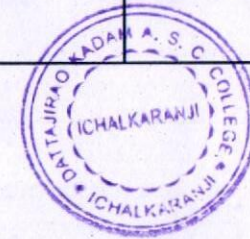
Sr. No.	Name of the Course	Title of Paper	Sem.	Name of the Unit	Details of Cross Cutting Issues relevant with			
					Gender Awareness	Environmental Awareness	Professional Ethics	Human Values
1	M. A. I 2018-19 to 2022-23	अभ्यासपत्रिका क्र. ३ आधुनिक मराठी वाङ्मयाचा इतिहास (स्वातंत्र्य पूर्वकाळ)	I	घटक १-४ वाङ्मय इतिहासाची संकल्पना, भाषांतरित वाङ्मय, पत्रकारिता, कथात्म साहित्य	महानुभावीय संप्रदायातील स्त्री संतांचे संदर्भ लीळाचरित्रात येतात.	स्वातंत्र्यपूर्व काळातील महाराष्ट्रातील सामाजिक, राजकीय, सांस्कृतिक पर्यावरण व त्यांचा आंतरसंबंध अभ्यासले जातात		कथात्म साहित्यातून, स्त्री साहित्यातून स्त्रियांच्या भावविश्वाचा वेध घेतला जातो.

Sr. No.	Name of the Course	Title of Paper	Sem.	Name of the Unit	Details of Cross Cutting Issues relevant with			
					Gender Awareness	Environmental Awareness	Professional Ethics	Human Values
1	M. A. I 2018-19 to 2022-23	अभ्यासपत्रिका क्र. ४.२ लोकसाहित्य व लोककला	I	घटक १-४ लोकसाहित्य संकल्पना व स्वरूप, लोकसाहित्य उत्पत्ती व व्याप्ती, लोकसाहित्याच्या अभ्यासपद्धती, मराठी लोकगीतांचा अभ्यास	मराठी लोकगीतांमध्ये स्त्री ही केंद्रस्थानी आहे.	लोकसाहित्यातून तत्कालीन लोकसंस्कृती; तत्कालीन श्रद्धा, अंधश्रद्धा, लोकभ्रम, समाज इ. चे चित्रण येते.	लोकसाहित्याच्या विविध अभ्यासपद्धतींचा परीच्या होतो.	लोकसाहित्य हे मानवी जीवनाचा एक अविभाज्य भाग आहे. तसेच लोकसंस्कृतीच्या उपासकांचे विश्व समजून घेऊन एक माणूस म्हणून त्यांच्याकडे पाहण्याचा दृष्टीकोन निर्माण होतो

Sr. No.	Name of the Course	Title of Paper	Sem.	Name of the Unit	Details of Cross Cutting Issues relevant with			
					Gender Awareness	Environmental Awareness	Professional Ethics	Human Values
1	M. A. I 2018-19 to 2022-23	अभ्यासपत्रिका क्र. ५ साहित्य प्रकारांचा सूक्ष्म विचार	II	घटक १-४ काव्य प्रकार, कथा व कादंबरी तमाशा, लोककला, एकांकिका व नाटक, ललित गद्य	विविध वाङ्मय प्रकारात स्त्रियांचे चित्रण तसेच स्त्रीवादी साहित्य या स्वतंत्र वाङ्मय प्रकारचा परिचय होतो.	महाकाव्य, आख्यान काव्य, तमाशा, लोककला, चरित्र, आत्मचरित्र इ. माध्यमातून तत्कालीन सामाजिक, सांस्कृतिक पर्यावरणाचे चित्रण येते	विविध वाङ्मय प्रकारांचा तुलनात्मक अभ्यास करता येतो.	महाकाव्य, आख्यान्काव्या यांमधून आदर्श वादाची शिकवण मिळते.

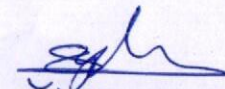
Sr. No.	Name of the Course	Title of Paper	Sem.	Name of the Unit	Details of Cross Cutting Issues relevant with			
					Gender Awareness	Environmental Awareness	Professional Ethics	Human Values
1	M. A. I 2018-19 to 2022-23	अभ्यासपत्रिका क्र. २.१ विशेष साहित्यकृतींचा अभ्यास	II	घटक १-४ जनाबीचे अभंग, मराठी गौळण, आठवणींचे पक्षी, चाळेगत	संतांबरोबर स्त्रीसंतांच्या अभंगांचा अभ्यास केला जातो. आठवणींचे पक्षी मध्ये परलू बरीबर त्याच्या दोन बहिणींचे भावविश्व रेखाटले आहे	तत्कालीन सामाजिक, सांस्कृतिक पर्यावरणाचे चित्रण येते.	संघर्षातून जीवनाची वाटचाल करण्याविषयी मार्गदर्शन मिळते.	माणूस हा साहित्याचा केंद्रबिंदू आहे.

Sr. No.	Name of the Course	Title of Paper	Sem.	Name of the Unit	Details of Cross Cutting Issues relevant with			
					Gender Awareness	Environmental Awareness	Professional Ethics	Human Values
1	M. A. I 2018-19 to 2022-23	अभ्यासपत्रिका क्र. ३ आधुनिक मराठी वाङ्मयाचा इतिहास (स्वातंत्र्योत्तर काळ)	II	घटक १-४ १९५०-२००० पर्यंतचा कालखंड (स्वातंत्र्योत्तर काळ),	दलित, ग्रामीण, आदिवासी स्त्रियांचे भावविश्व संबंधित वाङ्मय प्रकारातून चित्रित होते. तसेच स्त्रीवादी साहित्यात स्त्रियांच्या मानसिक, सामाजिक, भावनिक आंदोलनाचे चित्रण येते.	स्वातंत्र्योत्तर काळातील सामाजिक, सांस्कृतिक राजकीय, वाङ्मयीन पर्यावरणाचे चित्रण येते. तसेच विविध वाङ्मय प्रकारातील सामाजिक, सांस्कृतिक पर्यावरणाच्या स्थित्यंतराचा अभ्यास व वेगवेगळे चित्रण केले आहे.		साठोत्तरी साहित्य प्रवाहातील वाङ्मय प्रकारात मानवी मूल्यांना प्राधान्य दिले आहे. दलित, ग्रामीण, आदिवासी साहित्यात स्वातंत्र्य, समता, बंधुता, न्याय इ. मूल्यांना प्राधान्य दिलेले असते.

Sr. No.	Name of the Course	Title of Paper	Sem.	Name of the Unit	Details of Cross Cutting Issues relevant with			
					Gender Awareness	Environmental Awareness	Professional Ethics	Human Values
1	M. A. I 2018-19 to 2022-23	अभ्यासपत्रिका क्र. ४:२ लोकसाहित्य व लोककला	II	घटक १-४ मराठी लोककलाव लोक रंगभूमीचे विशेष, मराठी लोकनाट्य, लोककला, लोककथा, लोककलांचा आविष्कार आणि प्रयोगरूपे.	क्रीडानृत्यात स्त्रीगीतातील मंगळागौर, नागपंचमी इ. गीतांचा समावेश आहे.	लोकनृत्य, लोकनाट्य, लोककथांच्या माध्यमातून तत्कालीन सामाजिक, सांस्कृतिक परंपरांची माहिती मिळते.	सदरीकरण कौशल्यांचा परिचय होतो.	भाषेच्या माध्यमातून मानवी नातेसंबंध दृढ बनतात. तसेच भावबंध उलगडण्यास मदत होते.

 डॉ. (सौ.) सुभाष जाधव
 प्रमुख
 मराठी विभाग
 डी.के.ए.एस.सी. कॉलेज
 इचलकरंजी

 डॉ. (सौ.) एम.एम.के.के.
 प्राचार्य,
 डी.के.ए.एस.सी. कॉलेज,
 इचलकरंजी.

DATTAJIRAO KADAM ARTS,SCIENCE AND COMMERCIAL COLLEGE, ICHALKARANJI

Department of Marathi

Details of Cross Details of Cross Cutting Issues relevant with Gender Awareness, Environmental Awareness, Professional Ethics and Human Values

Sr. No.	Name of the Course	Title of Paper	Sem.	Name of the Unit	Details of Cross Cutting Issues relevant with			
					Gender Awareness	Environmental Awareness	Professional Ethics	Human Values
1	M. A. II 2018-19 to 2022- 23	अभ्यासपत्रिका क्र. 9 समाजभाषाविज्ञान	III	घटक १-४ समाजभाषा विज्ञानाचे स्वरूप व व्याप्ती, भाषा म्हणजे काय, समाजभाषाविज्ञान परीक्षेत्रे, भाषा समाजगट, आणि विविधता	समाजभाषाविज्ञानात स्त्रियांच्या भाषेचा अभ्यास केला जातो			
2	M. A. II 2018-19 to 2022- 23	अभ्यासपत्रिका क्र. १०.१ वाङ्मयीन संस्कृती	III	घटक १-४ संस्कृती संकल्पना आणि वाङ्मयीन स्वरूप, समाज आणि संस्कृती अनुबंध, वाङ्मयीन संस्कृतीचे पारंपारिक घटक	हरदासी कीर्तन परंपरेत स्त्री कीर्तनकारांचा समावेश केला आहे.			
3	M. A. II 2018-19 to 2022- 23	अभ्यासपत्रिका क्र. ११ समीक्षा सिद्धांत आणि उपयोजन	III	घटक १-४ उपयोजित समीक्षेचे स्वरूप, समाजशास्त्रीय समीक्षा, आदिबंधात्मक समीक्षा, मार्क्सवादी समीक्षा		सामाजिक व मानसिक पर्यावरणाचे चित्रण येते. धूळमात कादंबरीत सामाजिकतेचे चित्रण केले आहे.	विविध समीक्षा पद्धतींच्या वापराविषयी माहिती मिळते.	मातीचे पाय या कवितासंग्रहाचा अभ्यास करताना मानवी मनाचा व मुल्यांचा अभ्यास करण्यास प्राधान्य दिले गट
4	M. A. II 2018-19 to 2022- 23	अभ्यासपत्रिका क्र. १२.३ बोली अभ्यास	III	घटक १-४ भाषा, बोली आणि समाज, बोली स्वरूप, वैशिष्ट्ये, बोलीबाशांची निर्मिती, अभ्यासाचे महत्त्व		बोली भाषेतून तद्सामाजिक भाषेचा वारसा जपला जातो.		

Sr. No.	Name of the Course	Title of Paper	Sem.	Name of the Unit	Details of Cross Cutting Issues relevant with			
					Gender Awareness	Environmental Awareness	Professional Ethics	Human Values
5	M. A. II 2018-19 to 2022- 23	अभ्यासपत्रिका क्र. १३ समाजभाषाविज्ञान	IV	घटक १-४ भाषा व्यवहार व भाषा संपर्क, भासानियोजन व भाषा शिक्षण, सामाजभाषाविज्ञान आणि इतर विद्याशाखा, मराठीच्या प्रमुख बोली			बोली अभ्यासासाठी उपयुक्त समाजभाषा वैज्ञानिक दृष्टीकोन निर्माण करता येतो.	
6	M. A. II 2018-19 to 2022- 23	अभ्यासपत्रिका क्र. १४.१ वाङ्मयीन संस्कृती	IV	घटक १-४ वाङ्मयीन अभिरुची, वाङ्मयीन संस्कृती संघर्ष, सामाजिक प्रबोधनासाठी वाङ्मयीन संस्कृतीचे योगदान, मराठी वाङ्मयीन संस्कृतीचा नकाशा		नगर आणि ग्रामीण अभिरुचीचा वाङ्मयीन संस्कृतीवरील प्रभाव व स्थित्यंतरे तपासली जातात. तसेच साहित्य संस्था पातळीवरील सांस्कृतिक व राजकीय पर्यावरण अभ्यासले जाते.		
7	M. A. II 2018-19 to 2022- 23	अभ्यासपत्रिका क्र. १५ मराठी समीक्षेची वाटचाल	IV	घटक १-४ १९ व्या शतकातील समीक्षाविचार, स्वातंत्र्यपूर्व कालखंडातील समीक्षा, स्वातंत्र्योत्तर काळातील समीक्षा, मराठी समीक्षा विहंगमावलोकनात्मक समालोचन		१९ व्या शतकातील सामाजिक, सांस्कृतिक, शैक्षणिक पर्यावरण व त्यांची स्थित्यंतरे समजून येतात.		
8	M. A. II 2018-19 to 2022- 23	अभ्यासपत्रिका क्र. १६.३ बोली अभ्यास	IV	घटक १-४ बोली : संरचनाविचार, बोलीअभ्यास : समाजभाषावैज्ञानिक दृष्टीकोन, बोली : इतिहास व भूगोल, कोल्हापुरी बोली	कोल्हापुरी बोलीतील स्त्रियांच्या बोलीचा अभ्यास केला जातो.	बोलीची ऐतिहासिक, भौगोलिक पार्श्वभूमी समजते. तसेच कोल्हापुरी बोलीतील शब्दांचे सामाजिक, राजकीय, सांस्कृतिक संदर्भ समजण्यास मदत होते.	समाजभाषावैज्ञानिक पद्धतीबरोबरच एखाद्या बोलीच्या क्षेत्रीय अभ्यासाच्या पद्धतीचे आकलन होते.	

प्रो. (डॉ.) सुभाष जाधव
प्रमुख
मराठी विभाग
डी.के.ए.एस.सी. कॉलेज
इचलकरंजी

डा. एस. एस. मणोर
प्राचार्य,
डी.के.ए.एस.सी. कॉलेज,
इचलकरंजी.